

Olfgangus de Clofen Decanus, Vuilhelmus Peuscher senior totumq; Capitulum Ecclesie Ratisponen. Vniuersis & singulis Venerabilibus ac honorabilibus patribus & dominis Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Administratoribus, Commendatoribus, Præceptoribus, Cæterisq; Prælati Monasteriorum, Domorum religiosarum & ecclesiarum tam Collegiatarum, q̄ regularium & parochialium Rectoribus exemptis & non exemptis, Necnon Decanis & Vicedanis ruralibus cæterisq; Præbiteris curatis & non curatis, per Ciuitatem & Diocesim Ratisponen. ubilibet constitutis ad quos præsentis nostræ literæ peruenerint, Salutem & fraternam in domino charitatem, Plurimum proxime præteritorum Annorum recordatio ac præsentium temporum diligens consideratio, oculis nostris luce clarius subiiciunt, non solum quantum malorum omnium cumulum, quasue omnifariam perditissimarum antiquarum, ac plurimum recentium, & antehac inauditarum hæresum, scismatum, & errorum spinas, & tribulos, diuturna generalium Conciliorum, ac Prouincialium, & Episcopaliū synodorum, & uisitationum intermissio, & neglecta celebratio, in uinea Domini sabaoth produxerit: Necnon quanta inde enormium uitiorum, excessum, abusuū, damnorum, et incommodorum inundatio in Ecclesia Dei nauim, in huius seculi Pelago periclitantem profluxerit, Verum etiam (Abyssus Abyssum inuocante) quanta ad infelicitatis huius numeros omnes complendos, protinus ex eodem fonte, in utroq; statu, ecclesiastico nempe, ac seculari, effrenis peccandi licentia, & indisciplina incorrigibilitas, & inobedientia proruperit, ita ut eo res deuenerit, quod peccata grauissima non tantum excusari, sed (Deo impias mentes iusto suo iudicio obcæcante, & in reprobum sensum præcipitante) etiam pro uirtutibus haberi sint capta, & in illorum perpetratoe (proh nefandum scelus) obsequium Deo præstari sit affirmatum, & dogmatizatum. Vnde ad iustum furorem merito prouocatus, & accensus Deus, Terram peccatricem percutiens, & a sanctuario suo incipiens, tales in Ecclesiam, eiusq; ministros persecuciones, & sacrorum omnium prophanationes ac demum in Christianam Rempublicam, & præsertim in nationem Germanicam factiones, & seditiones rebelles, ac intestinorum, & externorum, ac imprimis Turcicorum atrocium bellorum turbulentissimos, et perniciosissimos tumultus immisit, ut præ tantis aduersitatibus, & impedimentis, ac magna animorum in religione discrepantium dissensione, Ecclesia Germanica Catholici Præsides, pro eorum pastoralis officio, non potuerint, quod summopere desiderabant, & urgens necessitas exigebat, prædictum unicum, salutare, ac præsentaneum synodorum, ac uisitationum remedium tantis malis in natione Germanica frassantibus adhibere, Nec pro captu humano propter insignem confusionem, sperari poterat, ut breui daretur dicti remedij adhibendi opportunitas. Verum quum Deus, qui se Ecclesie suæ usq; ad consumationem sæculi affuturum est pollicitus, & quanto magis illa omni humano consilio, et auxilio fuit destituta, eidem tanto mirabili, benigniori, et celeriori ope semper affluisit. Tandem has desperatas Ecclesie suæ afflictiones miseratus, summa prudentia, uirtute, & indefessa ac humanas uires excedente opera sacratissimi, ac Inuictissimi Domini, Domini Caroli Romanorum Imperatoris, orthodoxæ Religionis instauratoris, ac quietis, & pacis Christianæ fundatoris gloriosissimi, Domini nostri Clementissimi, ad tantum opus conficiendum a sua diuina misericordia secundum cor suum electi & destinati, præmissas Ecclesie periculosas, & naufragium minantes, tempestates, præter omnem humanam expectationem, ex insperato pro bona parte tranquillauerit, prædicti Germanicæ Ecclesie Catholici Antistites in proximis Imperialibus Comitijs Augustæ celebratis præsentibus, ac absentium oratores ibidem existentes concorditer statuerunt, tantam prouincialium & Episcopaliū Synodorum, nec non uisitationum, quæ dominici agri præcipua sunt cultura, pro instauranda & conseruanda Orthodoxa Religione ac reformatione, pace, unitate, & incremento Ecclesie, ac fidelium æterna salute, et in præsentis sæculo temporaria prosperitate promouenda, in pristinum & debitum usum reuocandarum occasionem nequaquam diutius, præsertim in tam urgenti Ecclesie & Nationis Germanicæ necessitate, esse negligendam. Et ideo, adhortante etiam ipsos ad hoc Imperatoria Maiestate præfata, & mentem suam desuper in formula quadam in scriptis redacta declarante, ac sanctissimi huius operis festinum aggressum, continuationem, et optatam consumationem in præmissis Comitijs sollicitè urgente, Antistites prædicti ulterius unanimi sententia in hoc conuenerunt, ut pro præmissis debito, & admodum necessario, pastoralis officio suo, omni ulterioe mora sublata, quæ hætenus (ut prædictum est) plurimum nocuit, exequendo, Episcopales synodi ad instans festum Sancti Martini, Prouinciales uero ante Quadragesimam proxime uenturam. Quos breues terminos magnæ negocij huius necessitate conuenire, ac Maiestati Cæsareæ placere nouerunt, celebrentur. Postquam in itam, & conclusam deliberationem, eiusq; Maiestati Cæsareæ promissam executionem, quum statim Ecclesie nostræ sedes Episcopalis per obitum Reuerend. in Christo patris Domini, Domini Pangracij piæ memoriæ Episcopi nostri uacasset, uoluissimus utiq; totum hoc indicendæ, & celebrandæ synodi negocium in Apostolicam confirmationem Reuerend. in Christo patris, & Domini, Domini Georgij Electi nostri suspendere, eidem Domino nostro Electo in hoc munere exequendo deferre (sicut decet) cupientes. Verum quoniam plurimum uereamur, Confirmationem prædictam in debito termino præfato minime affuturam, uisumq; sit nequaquam nobis licere, ut Ecclesia nostra a supramemorato Catholicorum Antistitum totius Germaniæ communi consensu edito admodum necessario Decreto resiliat, illiq; contraueniat, seu suspensionem, aut prorogationem aliquam in illo faciat. Quum etiam subsequenter præfata Cæsareæ Maiestas post finita Comitija Imperialia prædicta, omnes, & singulos Antistites præfatos, ad præmissa omnia, quæ in dictis Comitijs per ipsos conclusa & promissa sunt prosequenda, & iuxta ipsorum receptionem, ad effectum perducenda, per nouas, & speciales literas seriosius admonuerit, & requisierit. Ideo nequid omittatur, quod ad tam sancti, pijs, & admodum necessarij operis consummationem faciat, neue Ecclesia nostra de aliqua circa hoc negligentia, & omissione possit redargui illaq; a Deo & hominibus de manibus nostris requiri. Nos Decanus & Capitulum præfati, quibus cura & administratio Episcopalis, ante prædicti Electi nostri Apostolicam Confirmationem incumbere, & pertinere dignoscitur. Vos Dominos Prælatos, & alios suprascriptos, ac uestrum quemlibet tenore præsentium in domino hortamur, euocamus, requirimus, & monemus, uobisq; nihilominus & cuilibet uestrum in uirtute sanctæ obedientiæ, quantum de iure possumus, & debemus, præcipiendo mandamus, quatenus feria tertia post festum Sancti Martini proxime uenturum, quæ erit Tertius decimus dies Mensis Nouembris immediate futuri, mane hora primarum, in Ecclesia Cathedrali Ratisponen. personaliter compareatis, & quilibet uestrum, omni illegittima exceptione semota, compareat. Quilibet etiam Decanus ruralis, conuocatis ante terminum prædictum in loco, & die competentibus Decanatus sui Plebanis, facta eis præsentium literarum insinuatione, & præmissa debita defectuum, & eorum quæ necessaria fuerint, inquisitione, & admonitione, quatenus haberi possint, unum, uel duos ex potioribus, cum aliorum mandato sufficienti, iuxta formulam ipsi Decano transmissam, etiam si opus fuerit, in eiusdem solius Decani, uel in eius defectum, in alterius per Congregationem ad hoc deputandi Præbiteri personam expediendo, deputari faciat, quos una secum, omnium fratrum nomine & communibus, illorum sumptibus comparituros adducat. Ad synodum Diocesanam una nobiscum, ad honorem, & gloriam omnipotentis Dei, suæq; Ecclesie restitutionem, inchoandum, celebrandum & salubriter perficiendum. Et insuper ad uidendum, & audiendum quæ pro hæresibus, scismatibus, & erroribus extirpandis, pro orthodoxa religione, & doctrina stabilienda, pro sacramentorum recta & Catholica administratione reducenda, pro morum & excessuum reformatione statuenda, pro grauaminum contra unitatem Ecclesie introductorum amolitione facienda, & quæ pro alijs Ecclesie, & communi Clero huius Diocesis incumbendis necessitatibus uisa fuerint expedire, in medium proponi, tractari, & præuia consultatione matura concludi, & consummari, & ad eadem consultandum, concludendum, consummandum, & amplectendum. De præsentatione uero, & insinuatione præsentium, Nuncij nostri in hac parte iurati stabimus relationi. Datum Ratisponæ, sub sigilli nostri Capitularis oppensione, die lunæ octaua Mensis Octobris. Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Quadragesimo octauo.

S
ec e
i
S u
a
g
l
i
e
ii
a

